

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Ndc/19/2016
Identifikačné číslo spisu:	3716203966
Dátum vydania rozhodnutia:	19.01.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Ladislav Górász
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:3716203966.1

UZNESENIE

V. súd T. republiky v právnej veci žalobcov: 1/ X. J., bývajúca v Y. P., T. XXXX/XX, 2/ S.. Y. J., Y., bývajúci v Y. P., X. XXXX/XX a 3/ R.. J. J., bývajúca v Y. P., X. 1420/21, zastúpení JUDr. Dušan Divko, advokát, s. r. o., Považská Bystrica, Šoltésovej 346/1, za ktorú spoločnosť koná konateľ a advokát JUDr. Dušan Divko, proti žalovaným: 1/ Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Bratislava, Pribinova 2, 2/ Slovenský zväz chovateľov, Bratislava, Krížna 44, 3/ Nadácia Intenda, Bratislava, Pražská 11 a 4/ Živena PB, s. r. o., Bratislava, Holíčská 23, žalovaní 2/ a 4/ zastúpení JUDr. Paulínou Ondrášikovou, PhD., advokátkou, Bratislava, Cukrová 14, o určenie neplatnosti zmlúv o prevode spoluvlastníckych podielov, ktorá práva vec je vedená na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 8 C/130/2016, o návrhu žalovaných 2/ a 4/ na prikázanie veci inému súdu, takto

rozhodol:

Návrhu na prikázanie veci Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 8 C/130/2016 Okresnému súdu Bratislava I n e v y h o v u j e.

Odôvodnenie

1. V konaní o určenie neplatnosti zmlúv o prevode spoluvlastníckych podielov, vedenom na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 8 C/130/2016, podali žalovaní 2/ a 4/ návrh na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti Okresnému súdu Bratislava I dôvodiť tým, že konanie na označenom súde bude „pre všetky sporové strany“ hospodárnejšie a rýchlejšie, pretože je tu „prevaha subjektov pôsobiacich v Bratislave“. Delegáciu veci naostatok odôvodňuje aj dlhodobá práceneschopnosť konateľky žalovanej 4/, výsluch ktorej bude možný len v Bratislave.

2. Žalobcovia 1/, 2/ a 3/ s návrhom nesúhlasili. Uviedli, že podľa ich názoru delegáciou veci Okresnému súdu Bratislava I by sa spor neúmerne predlžoval. Žalovaný 1/ s návrhom súhlasil.

3. Podľa § 39 ods. 2, 3 CSP možno na návrh ktorejkoľvek zo strán spor prikázať inému súdu tej istej inštalácie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu (Okresnému súdu Považská Bystrica) a súdu, ktorému sa má spor prikázať (Okresnému súdu Bratislava I). V tomto prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“).

4. Prikázanie (delegácia) veci z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva účastníka občianskeho súdneho konania (strany civilného sporového konania) na zákonného sudcu (Čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu, a teda podmienky prikázania veci treba - ako výnimku - vykladať reštriktívne. Totižto, ak by príslušný súd prikázal vec inému súdu podľa § 39 ods. 2 CSP, hoci by pre takéto rozhodnutie tu neboli podmienky, porušil by tým ústavne zaručenú zásadu, že nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi a že príslušnosť súdu ustanovuje zákon (Čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky).

5. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti občianskeho súdneho konania (civilného sporového konania) alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu či finančnú. Vzhľadom k charakteru delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter. V neposlednom rade nadriadený súd berie v úvahu aj prípadné dôsledky navrhovanej vhodnej delegácie a starostlivo skúma, či delegovaním veci inému súdu nedôjde iba k tomu, že obdobným spôsobom zaťaží druhého účastníka konania. Súd preto prihliada na pomery a dopad prípadného prikázania veci tak na strane procesnej strany, ktorá vhodnú delegáciu navrhuje, ako aj na pomery a dopad prípadnej delegácie veci na ostatné strany procesu.

6. Pri delegácii z dôvodu vhodnosti treba naostatok vždy vziať na zreteľ aj predmet konania a to, či sa miestna príslušnosť súdu v danom konaní neriadi ustanoveniami CSP o výlučnej miestnej príslušnosti; zákonodarcu totiž úpravou výlučnej miestnej príslušnosti vyjadril zámer, aby sa konanie o určitých veciach neuskutočňovalo na súde, ktorého miestna príslušnosť by bola daná všeobecnými kritériami alebo by vyplývala z možnosti účastníka zvoliť si spomedzi dvoch miestne príslušných súdov, ale aby vec prejednal a rozhodol práve ten súd, ktorého príslušnosť zákon stanovil odlišne podľa osobitných kritérií, ktorým z hľadiska miestnej príslušnosti priznal prioritu.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci dospel k záveru, že v súčasnom štádiu konania nie sú tu dôvody, ktoré by odôvodňovali prikázanie veci Okresnému súdu Bratislava I. Nie je totiž ničím preukázané, že by Okresný súd Bratislava I (ktorý, pokiaľ ide o dĺžku súdnych konaní, najviac „vyniká“ medzi súdmi Slovenskej republiky) prejednal vec hospodárnejšie a rýchlejšie než Okresný súd Považská Bystrica (výlučná príslušnosť ktorého vyplýva podľa § 20 písm. a/ CSP z polohy nehnuteľností, ktorých sa sporné vecné práva týkajú).

8. V návrhu na prikázanie veci žalovaní 2/ a 4/ hospodárnosť konania v tomto spore vnímajú len z pohľadu ich sídla. Uvedený dôvod však nevykazuje charakter takej výnimčnosti, aby bolo možné návrhu vyhovieť. Vo všeobecnosti sú problémy tohto druhu (napríklad že strana konania (jej zástupca) nemá bydlisko (sídlo) v obvode miestne príslušného súdu, alebo že musí za účelom dostavenia sa na súd prekonávať väčšie vzdialenosti či vynaložiť vyššie výdavky) skôr bežné a nemôžu byť bez ďalšieho dôvodom na prikázanie veci inému súdu. Prípadná delegáta veci z výlučne príslušného súdu na iný súd by zrejme mala naopak negatívny dopad na pomery žalobcov.

9. Výnimočnosť postúpenia veci bez ďalšieho nezakladá potreba zabezpečenia a vykonanie listinných dôkazov ani výsluchov svedkov navrhnutých len jednou procesnou stranou. Problémy súvisiace s prekonávaním väčších vzdialeností či vynaložením vyšších výdavkov za účelom dostavenia sa na súd sú vo všeobecnosti skôr bežné a nemôžu byť bez ďalšieho dôvodom na prikázanie veci inému súdu. Inštitút delegácie nenahrádza riešenie nedostatkov vecnej alebo miestnej príslušnosti súdu.

10. Rovnako nie je dôvodom delegácie veci dočasná práceneschopnosť konateľa jednej zo sporových strán.

11. Vzhľadom k uvedenému dospel najvyšší súd k záveru, že v danom prípade nie sú splnené

podmienky pre prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP; návrhu preto nevyhovel.

12. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.